

REFERAT Ældrerådet d. 26-10-2018

Mødedato Fredag d. 26. oktober 2018 kl. 09:00

Mødested Brande administrationsbygning - Gæstekantinen

Indholdsfortegnelse

Evaluering af FN's internationale ældredag.....	3
Høring vedrørende kvalitetsstandard / serviceniveaubeskrivelse personlig pleje og praktisk hjælp §	5
Høring vedrørende kvalitetsstandard /serviceniveaubeskrivelse for madservice og døgnforplejning .	7
Høring vedrørende kvalitetsstandard / serviceniveaubeskrivelse for vedligeholdelsestræning og træ	9
Høring vedrørende kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg 2019.....	11
Høring vedrørende Afrapportering af tilsyn §83, 2017.....	13
Høring vedrørende Værdighedspolitikken 2019-2022.....	16
Orientering om vedtaget budget 2019.....	19
Høring vedrørende værdighedspuljen - brug af midler i 2019 og 2020, samt konsekvensbeskrivelse	20
Orientering til Ældrerådet.....	26
Udmelding til pressen.....	28

Punkt 1: Evaluering af FN's internationale ældredag

27.69.40-G01-2-18

Beslutning

Ældrerådet vurderer, at det var en god dag med gode indlæg til de fremmødte.

Bent Hansen kom omkring udviklingen i sundhedsvæsenet, og at det er ældregruppen, der har haft størst fordel af den teknologiske udvikling i sundhedsvæsenet. Ligeledes at "alle vil på de små sygehuse", men når man bliver alvorligt syg, "vil man til specialisterne".

Georg Danielsen supplerede med humor og musik.

Ældrerådet havde selv sørget for forplejningen, og delte overskuddet af kage ud til plejecentrene. Det var til stor glæde for alle.

Ældrerådet har til en anden gang mulighed for at låne et mobilt teleslyngeanlæg i Sundhedscentret.

Behandlingsforløb

Ældrerådet 26. oktober 2018

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Formanden indstiller, at

- Ældrerådets afholdelse af FN's internationale ældredag drøftes.

Sagsfremstilling

FN's internationale ældredag markeres hvert år, den 1. oktober.

Årets tema for 2018 vedrører 70-årsdagen for verdenserklæringen om menneskerettigheder. Målet er at fokusere på ældre, der har arbejdet eller stadig arbejder for at fremme alle former for menneskerettigheder og at hylde deres bidrag til nationale og globale menneskerettigheder.

Ældrerådet fejrede FN's internationale ældredag med en temaeftermiddag i Hjertet, Ikast.

Til arrangementet var Bent Hansen og Georg Danielsen inviteret.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 2: Høring vedrørende kvalitetsstandard / serviceniveaubeskrivelse personlig pleje og praktisk hjælp § 83 og § 83a - gældende fra 01.01.2019

27.36.00-P23-1-18

Beslutning

Ældrerådet afgiver følgende høringssvar:

Ældrerådet tager kvalitetsstandarderne til efterretning med følgende bemærkninger:

Ældrerådet vil medvirke til, at det bliver mere synligt for borgerne, hvilke hjælpemuligheder de kan søge om.

Ældrerådet bemærker, at der ved udskrivelser kan bevilges hjælp til praktiske opgaver hurtigere end de 2 - 4 uger.

Ældrerådet noterer sig, at der i særlige tilfælde kan gives hjælp til hovedrengøring af sundhedsmæssige og/eller arbejdsmiljømæssige årsager.

Behandlingsforløb

Ældrerådet 26. oktober 2018

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

På tværs-direktøren indstiller, at

- Ældrerådet afgiver høringssvar vedrørende:
  - kvalitetsstandard /serviceniveaubeskrivelse for personlig hjælp og pleje SL § 83
  - kvalitetsstandard /serviceniveaubeskrivelse for hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet SL § 83
  - kvalitetsstandard/Serviceniveaubeskrivelse: Rehabiliteringsforløb SL § 83 a.

Sagsfremstilling

Ifølge Lov om Social Service skal kommunalbestyrelsen godkende kvalitetsstandarden for personlig pleje og praktisk hjælp samt rehabiliteringsforløb én gang om året.

En kvalitetsstandards formål er at sikre synliggørelse af Byrådets beslutning om serviceniveau og sammenhængen til den leverede ydelse, som borgeren kan forvente uanset boligform. Kvalitetsstandarden er en beskrivelse af det gældende serviceniveau.

Kvalitetsstandard/serviceniveaubeskrivelse for personlig hjælp og pleje, Kvalitetsstandard/serviceniveaubeskrivelse for hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet, samt Kvalitetsstandard/serviceniveaubeskrivelse for rehabiliteringsforløb blev sidst godkendt i Byrådet den 18-12-2017.

Lovgrundlaget for personlig og praktisk hjælp er Servicelovens § 83, hvori der står: "Kommunalbestyrelsen skal tilbyde personlig hjælp og pleje og hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet".

Derudover Servicelovens § 83 a, som handler om, at borgerne skal tilbydes et korterevarende, tidsafgrænset, rehabiliterende forløb, ligesom det skal vurderes, om det rehabiliterende forløb vil kunne forbedre borgerens funktionsevne og dermed nedsætte behovet for hjælp.

Der skal fastsættes individuelle mål for den enkelte borger i samarbejde med borgeren. Når det rehabiliterende forløb er afsluttet, skal det vurderes, om borgeren har behov for hjælp efter § 83. Vurderingen skal være individuel og konkret og tage udgangspunkt i borgerens ressourcer og behov, og det er præciseret, at der ikke kan gives afslag på hjælp efter § 83 alene med henvisning til, at borgeren ikke magter at gennemføre rehabiliteringsforløbet.

Alle kvalitetsstandarderne omhandler den hjælp, borgeren kan bevilges i forhold til det, borgeren ikke selv magter.

Kvalitetsstandarderne træder i kraft januar 2019.

I Kvalitetsstandard/serviceniveaubeskrivelse for "Rehabiliteringsforløb § 83 a" er der ingen ændringer.

I "Kvalitetsstandard/serviceniveaubeskrivelsen for personlig hjælp og pleje" er der følgende ændringer:

Under beskrivelse af "bytteydelse" er der tilføjet: Generelt ydes der ikke hjælp til hovedrengøring

"Kvalitetsstandard/serviceniveaubeskrivelsen for hjælp til praktiske opgaver i hjemmet" er der følgende ændringer:

Under "Tildeling af ydelsen" er følgende tilføjet: "samt gulvvasker".

Ligeledes at det kan forventes, der går "2 til 4 uger" fra ansøgning er modtaget i Visitations- og Myndighedsafdelingen, til der er truffet en afgørelse.

Under "indhold i ydelsen" er det beskrevet, at "Generelt ydes der ikke hjælp til hovedrengøring".

Ændringerne er markeret med kursiv i kvalitetsstandard/serviceniveaubeskrivelsen.

Effektiviseringsbesparelserne i det indgåede budgetforlig, vil blive udmøntet ved de konkrete individuelle ydelsestildelinger til borgerne. Eksempelvis vil det blive skærpet, at borgere ikke kan tildeles hjælp, såfremt opgaven kan løses på anden måde, fysisk træning, træning i daglige aktiviteter, brug af relevante hjælpemidler samt råd og vejledning.

Sundheds- og Omsorgsudvalget behandler sagen på deres møde d. 6. december 2018, hvorfor høringsvaret skal foreligge senest den 16. november 2018.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Bilag

Kvalitetsstandard serviceniveaubeskrivelse personlig pleje

Kvalitetsstandard serviceniveaubeskrivelse praktisk hjælp

Kvalitetsstandard serviceniveaubeskrivelse Rehabiliteringsforløb SL § 83a

Punkt 3: Høring vedrørende kvalitetsstandard /serviceniveaubeskrivelse for madservice og døgnforplejning - gældende fra 01.01.2019

27.36.00-P23-1-18

Beslutning

Ældrerådet afgiver følgende høringssvar:

Ældrerådet tager kvalitetsstandarderne til efterretning

Behandlingsforløb

Ældrerådet 26. oktober 2018

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

På tværs-direktøren indstiller, at

- Ældrerådet afgiver høringssvar vedrørende kvalitetsstandard/serviceniveaubeskrivelse for madservice og døgnforplejning.
- kvalitetsstandard / service

Sagsfremstilling

Ifølge Lov om Social Service skal kommunalbestyrelsen godkende kvalitetsstandarden for personlig pleje og praktisk hjælp én gang om året.

Madservice og døgnforplejning hører under samme paragraf som praktisk hjælp.

En kvalitetsstandards formål er at sikre synliggørelse af Byrådets beslutning om serviceniveau og sammenhængen til den leverede ydelse, som borgeren kan forvente.

Kvalitetsstandard/serviceniveaubeskrivelse for døgnforplejning og kvalitetsstandard/serviceniveaubeskrivelse for madservice blev sidst godkendt i byrådet 18-12-2017.

I forhold til de eksisterende kvalitetsstandarder/serviceniveaubeskrivelser er ændringer markeret med kursiv i kvalitetsstandarderne/serviceniveaubeskrivelserne.

Begge kvalitetsstandarder træder i kraft januar 2019.

Der er kun følgende ændringer:

Madservice

Ingen ændringer.

Døgnforplejning

Under "Småtpisende tilbydes" ændres ordet "fromage" til "desserter"

Under "Helligdage" slettes sætningen: "Til det kolde måltid er der mulighed for at erstatte ost 45+ med smøreost m. skinke/rejer, brie eller roquefort".

Under "levering af ydelsen" ændres leveringen af maden til plejecenteret fra 3 gange om ugen til 2 gange pr. uge.

Sundheds- og Omsorgsudvalget behandler sagen på deres møde d. 6. december 2018, hvorfor høringssvaret skal foreligge senest den 16. november 2018.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Bilag

Kvalitetsstandard serviceniveaubeskrivelse madservice

Kvalitetsstandard serviceniveaubeskrivelse døgnforplejning

Punkt 4: Høring vedrørende kvalitetsstandard / serviceniveaubeskrivelse for vedligeholdelsestræning og træning efter midlertidig sygdom - gældende fra 01.01.2019

27.36.00-P23-1-18

Beslutning

Ældrerådet afgiver følgende høringssvar:

Ældrerådet bemærker med tilfredshed, at aftaletiden er forkortet inden opstart af træning.

Behandlingsforløb

Ældrerådet 26. oktober 2018

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

På tværs-direktøren indstiller, at

- Ældrerådet afgiver høringssvar vedrørende Kvalitetsstandard/serviceniveaubeskrivelse for vedligeholdelsestræning og Kvalitetsstandard/serviceniveaubeskrivelse for genoptræning efter midlertidig sygdom.

Sagsfremstilling

Ifølge Lov om Social Service skal Kommunalbestyrelsen godkende kvalitetsstandarden for træning én gang om året. Kvalitetsstandarden fremsendes inden da til høring i Ældreråd og Handicapråd.

En kvalitetsstandards formål er at sikre synliggørelse af Byrådets beslutning om serviceniveau og sammenhængen til den leverede ydelse, som borgeren kan forvente uanset boligform.

Kvalitetsstandarderne/serviceniveaubeskrivelserne for træning blev sidst godkendt i byrådet 18-12-2017.

Kvalitetsstandarderne/serviceniveaubeskrivelserne træder i kraft januar 2019.

Der er kun følgende ændringer:

Vedligeholdelsestræning

Under ”tildeling af ydelsen” er det præciseret, at

”Træningen aftales senest 10 hverdage efter visitationsrapporten er modtaget hos terapeuterne”, og at

”Træningen påbegyndes senest 10 hverdage efter aftalen er indgået”.

Genoptræning efter midlertidig sygdom

Under ”tildeling af ydelsen” er det præciseret, at

”Træningen aftales senest 10 hverdage efter at visitationsrapporten er modtaget hos terapeuterne”, og at

”Træningen påbegyndes senest 10 hverdage efter aftalen er indgået”.

Sundheds- og Omsorgsudvalget behandler sagen på deres møde d. 6. december 2018, hvorfor høringsvaret skal foreligge senest den 16. november 2018.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Bilag

Kvalitetsstandard serviceniveaubeskrivelse vedligeholdelses træning

Kvalitetsstandard serviceniveaubeskrivelse genoptræning efter midlertidig sygdom

Punkt 5: Høring vedrørende kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg 2019

29.09.00-A00-35-18

Beslutning

Ældrerådet afgiver følgende høringssvar:

Ældrerådet tager kvalitetsstandarden til efterretning.

Ældrerådet er tilfredse med måden besøgene afvikles på, samt de årlige møder, der arrangeres.

Behandlingsforløb

Ældrerådet 26. oktober 2018

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

På tværs-direktøren indstiller, at

- Ældrerådet afgiver høringssvar vedrørende kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg.

Sagsfremstilling

Ifølge Lov om Social Service § 79a skal Kommunalbestyrelsen godkende kvalitetsstandarden for forebyggende hjemmebesøg én gang om året.

En kvalitetsstandards formål er at sikre synliggørelse af Byrådets beslutning om serviceniveau og sammenhængen til den leverede ydelse, som borgeren kan forvente.

Kvalitetsstandard/serviceniveaubeskrivelse for Forebyggende Hjemmebesøg blev sidst godkendt i Byrådet den 18-12-2017. Der er ingen ændringer i forhold til sidste år.

Denne kvalitetsstandard/serviceniveaubeskrivelse træder i kraft januar 2019.

Kort om Forebyggende hjemmebesøg

Formålet med forebyggende hjemmebesøg er, at opprioritere den forebyggende og sundhedsfremmende indsats over for ældre borgere ved at yde råd og vejledning om aktiviteter og støttemuligheder, med henblik på at bidrage til øget tryk og trivsel.

Forebyggende hjemmebesøg tilbydes:

- Borgere, der er fyldt 80 år, skal tilbydes et besøg en gang om året

- Borgere, der er 75 år, skal tilbydes et besøg i deres fyldte 75. år
- Borgere mellem 65 og 79 år, der er i særlig risiko tilbydes et besøg

Forebyggende hjemmebesøg tilbydes ikke til borgere der i forvejen både modtager personlig og praktisk hjælp efter Lov om Social Service § 83.

I Ikast-Brande Kommune er der for borgere, der er i særlig risiko fokus på:

- borgere der har mistet en ægtefælle/samlever
- borgere der er udskrevet efter rehabiliteringsophold og ikke skal have hjælp efter opholdet
- borgere der henvises fra interne og eksterne samarbejdspartnere
- borgere der har givet anledning til bekymring hos andre

For at få kendskab til disse borgere er samarbejdspartnere blevet orienteret om, at de kan henvise en borger til forebyggende hjemmebesøg. Der har i 2017 været orientering til praktiserende læger, hospital og interne samarbejdspartnere i kommunen.

Sammen med de lokale Aktivitetsråd arrangeres der, hvert år i februar-marts måned, fire informationsmøder geografisk fordelt i kommunen med titlen: Kom og hør om dine muligheder som senior, hvor målgruppen fra ca. 65 år og op er velkomne. På disse møder bliver deltagerne opfordret til at være opmærksom på, om der er nogle i lokal området, der kunne have behov for et forebyggende hjemmebesøg. I bekræftende fald er de velkomne til at tale med borgeren herom og kontakte forebyggende hjemmebesøg.

I 2017 modtog 898 borgere forebyggende hjemmebesøg.

Sundheds- og Omsorgsudvalget behandler sagen på deres møde d. 6. december 2018, hvorfor høringssvaret skal foreligge senest den 16. november 2018.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Bilag

Forebyggende hjemmebesøg - Kvalitetsstandard 2019

Punkt 6: Høring vedrørende Afrapportering af tilsyn §83, 2017

27.36.04-P23-1-18

Beslutning

Ældrerådet afgiver følgende høringssvar:

Ældrerådet tager metoden til efterretning, men er kritiske overfor validiteten, idet der er så få svar.

Ældrerådet foreslår, at der ses på ændring i spørgsmål og svarmuligheder til kommende undersøgelser. Ældrerådet ønsker et dagsordenspunkt vedr dette i 2019.

Behandlingsforløb

Ældrerådet 26. oktober 2018

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

På tværs-direktøren indstiller, at

- Ældrerådet udarbejder høringssvar til afrapporteringen.

Sagsfremstilling

Byrådet har tidligere godkendt tilsynspolitik for personlig og praktisk hjælp samt madservice, bevilget efter Servicelovens §83.

I 2017 er der gennemført tilsyn med hjemmepleje og madservice, som er bevilget efter Servicelovens §83. Tilsynet er gennemført løbende hen over året.

Tilsynet er gennemført ved i alt 56 borgere. 2 af disse borgere har dog ikke oplyst, om de har valgt privat eller kommunal leverandør, hvorfor disse 2 borgere er udeladt fra statistikkerne. Der regnes således sammenlagt med 54 borgere. 36 af de adspurgte borgere har valgt den kommunale leverandør, mens 18 borgere har valgt en privat leverandør.

13 borgere modtager udelukkende praktisk hjælp. 41 borgere modtager både praktisk hjælp og personlig pleje. Derudover modtager 15 af de adspurgte borgere madservice.

Af tilsynspolitikken fremgår det, at der:

1) En gang årligt foretages en stikprøvekontrol, hvor Visitations- og Myndighedsafdelingen ringer til 5 % af den enkelte leverandørs borgere (dog altid mindst 2 borgere fra hver leverandør), og stiller en række spørgsmål til borgerens oplevelse

af den tildelte (visiterede) og leverede hjælp. Spørgsmålene stilles ud fra et fast spørgeskema. Der foretages en statistik bearbejdning af data.

2) En gang årligt foretages en stikprøvekontrol, hvor der tilfældigt udvælges 5 % af den enkelte leverandørs borgere (dog altid mindst 2 borgere fra hver leverandør). En visitator aflægger disse borgere et besøg, med henblik på at foretage en vurdering af den oplevede og den leverede hjælp. Dette sker dels gennem samtale med den enkelte borger/dennes pårørende og dels ved en objektiv vurdering af situationen i det enkelte hjem.

Af ressourcemæssige hensyn (pga. langtidssygdom), er der i 2017 ikke foretaget tilsyn hos sammenlagt 10 % af borgerne, men i stedet hos ca. 4,15 % af borgerne. Ligeledes, af ressourcemæssige hensyn, er kun 2 af besøgene gennemført som tilsyn i borgerens hjem, mens 54 af tilsynene er gennemført som telefoniske tilsyn.

Tilsynene er foretaget af de ansatte visitatorer.

Besvarelserne vedr. madservice er udelukkende behandlet som en samlet opgørelse, idet der kun har været en enkelte besvarelse, som vedrørte den private leverandør.

Den begrænsede mængde af data, samt det faktum, at der ikke er foretaget tilsyn i borgernes hjem, sådan som der blev i 2016, gør at reliabiliteten af data og resultaterne må anses for værende mindre end tidligere år.

Resultaterne fra tilsynet kan læses i bilaget.

Leverandørerne har haft mulighed for at kommentere resultaterne, men har ikke gjort brug af denne mulighed.

Generelt viser tilsynet, at leverandørerne yder den bevilgede hjælp til borgernes tilfredshed.

Visitations- og Myndighedsafdelingen tager til efterretning, at en andel af borgerne dels ikke ved, hvilken hjælp de er bevilget, og dels ikke mener at - eller er i tvivl om - den bevilgede hjælp passer til deres nuværende behov.

Det vurderes, at dette bl.a. skyldes, at hjælpen i højere grad bliver iværksat i forbindelse med, at borgeren bliver udskrevet fra sygehuset, hvilket betyder, at visitator ikke er i direkte kontakt med borgeren omkring den bevilgede hjælp (dette iværksættes i samarbejde med sygehusets personale). Af ressourcemæssige årsager, laves der ofte ikke afgørelsesbreve og aftaleskemaer i forbindelse med opstart af hjælpen. Ligeledes, af ressourcemæssige årsager, bliver der ofte ikke fulgt op på hjælpen fra Visitations- og Myndighedsafdelingens side, ligesom der ofte ikke bliver gennemført revurderinger.

Visitationerne foregår således mere administrativt end tidligere - f.eks. via telefonisk kontakt fra leverandørerne af hjælpen, og visitationen er i højere grad afhængig af tilbagemeldinger fra den enkelte leverandør i forhold til f.eks. om hjælpen matcher borgerens funktionsniveau samt behov for justering af hjælpen i forbindelse med ændringer i borgerens funktionsniveau.

Det vurderes endvidere, at en del af årsagen til at en del af borgerne ikke mener at - eller er i tvivl om - den bevilgede hjælp passer til deres nuværende behov kan skyldes, at borgerne vurderer, at de har behov for mere hjælp, end der er

mulighed for at give, jf. kvalitetsstandarderne.

Visitations- og Myndighedsafdelingen finder ikke, at det gennemførte tilsyn giver anledning til at gennemføre et udvidet tilsyn.

Forvaltningen anbefaler, at tilsynspolitikken fra 2015 fortsætter uændret, med henblik på at sikre kontinuitet i tilsynet.

Sundheds- og Omsorgsudvalget behandler sagen på deres møde den 1. november 2018.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Bilag

2. udgave Tilsynsrapport, §83, 2017

Punkt 7: Høring vedrørende Værdighedspolitikken 2019-2022

00.15.00-A00-74-18

Beslutning

Ældrerådet afgiver følgende høringssvar:

Ældrerådet anerkender en let tilgængelig og letlæselig pjece.

Ældrerådet foreslår følgende tekstændringer:

Under selvbestemmelse:

Sidste sætning foreslås ændret til:

"At borgeren oplever kontrol med eget liv, har selvbestemmelse samt kan vælge til og fra"

Under kvalitet, sammenhæng og tværfaglighed i plejen:

I sidste sætning bør ordet "udnyttes" ændres til "udvikles"

Under Mad og ernæring:

Sidste sætning bør genovervejes, så den også gælder for borgere i eget hjem.

Behandlingsforløb

Ældrerådet 26. oktober 2018

Tidligere udvalgsbeslutninger

Værdighedspolitikken 2019-2022 har været drøftet på dialogmødet den 22. maj 2018.

Indstilling

På tværs-direktøren indstiller, at

- Værdighedspolitikken drøftes med henblik på udarbejdelse af høringssvar.

Sagsfremstilling

I forbindelse med finanslovsaftalen 2016 blev det aftalt at styrke kommunernes arbejde med en værdig ældrepleje, med en markant tilførsel af midler til ældreområdet. Desuden skulle kommunerne også formulere en værdighedspolitik, hvor den enkelte kommune beskriver sine overordnede pejlemærker og principper for en værdig ældrepleje med udgangspunkt i den personlige hjælp, omsorg og pleje.

Værdighedspolitikken

Værdighedspolitikken tager fra 2019 udgangspunkt i 5 temaer:

- Livskvalitet
- Selvbestemmelse
- Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen
- Mad og ernæring
- En værdig død
- Pårørende (nyt tema fra 2019)

Værdighed i ældreplejen i Ikast-Brande Kommune handler om " at borgere, der ikke længere kan klare sig selv og deres pårørende, støttes i at opnå velbefindende og trivsel i deres liv".

Som borger og pårørende skal man opleve:

- At have et værdigt liv
- At blive involveret som menneske - mennesket bag sygdom og svækkelse ses
- At blive involveret som en del af et fællesskab
- At der tages hensyn til individuelle værdier og behov
- At have noget at give sig til
- at kunne leve livet med de begrænsninger, sygdom og aldring medfører

Den første værdighedspolitik blev godkendt af Sundheds- og Omsorgsudvalget den 09. juni 2016 og af Byrådet den 20. juni 2016. Herefter skal Byrådet vedtage en ny værdighedspolitik i det første år af hver valgperiode, gældende for de efterfølgende 4 år. Det betyder, at en værdighedspolitik altid vil føres videre i det første år af en ny Byrådperiode, hvor der så vedtages en ny 4 årig værdighedspolitik. Værdighedspolitikken skal offentliggøres på Kommunens hjemmeside.

Med udgangspunkt i i værdighedspolitikken 2016-2017 er input til en ny værdighedspolitik drøftet på Byrådets årlige dialogmøde med Ældreområdet den 22. maj 2018, hvor også Ældrerådet og MED-Ældre deltog. Administrationen har på baggrund af input fra dialogmødet udarbejdet et forslag til en ny værdighedspolitik. I udarbejdelsen er inddraget Ikast-Brande Kommunes vision "Sund hele vejen", pårørendepolitikken, demensstrategien og strategi for frivillighed.

Forslaget til en ny værdighedspolitik for 2019-2022 er hermed til høring hos Ældrerådet den 26. oktober 2018, hvor der anmodes om at der gives høringssvar med henblik på drøftelse og godkendelse på Sundheds- og Omsorgsudvalgets møde den 1. november 2018. Efterfølgende får MED-Ældre værdighedspolitikken til orientering og videre implementering. Værdighedspolitikken er vedlagt som bilag.

Budgetmæssige konsekvenser

Der er afsat 1. mia. kr. årligt fra 2016-2019 til at understøtte udbredelsen og implementeringen af værdighedspolitik i kommunerne. Midlerne ligger ud over kommunernes budgetter. Midlerne forudsættes anvendt til at understøtte arbejdet i ældreplejen i forhold til livskvalitet, selvbestemmelse, kvalitet, sammenhæng og tværfaglighed, mad og ernæring, en værdig død og fra 2019 også pårørende.

Fordeling af midlerne fra værdighedspuljen behandles i en en separat sagsfremstilling "Værdighedspuljen brug af midler i 2019".

Bilag

Værdighedspolitik 2019-2022

Punkt 8: Orientering om vedtaget budget 2019

27.69.40-G01-9-18

Beslutning

Ældrerådet tager orienteringen til efterretning.

Behandlingsforløb

Ældrerådet 26. oktober 2018

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

På tværs-direktøren indstiller, at

- Ældrerådet tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte budget 2019 på deres møde den 8. oktober 2019.

På Ældrerådets møde gives der en orientering om beslutningen for budget 2019, herunder hvad der ikke blev sparet væk.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 9: Høring vedrørende værdighedspuljen - brug af midler i 2019 og 2020, samt konsekvensbeskrivelse af besparelsen på værdighedsområdet i 2019 og 2020

29.00.00-P20-17-18

Beslutning

Ældrerådet afgiver følgende høringssvar ift. anvendelse af midlerne fra værdighedspuljen i 2019:

Ældrerådet anbefaler forvaltningens forslag til anvendelse af værdighedsmidlerne i 2019 og årene frem, da vi anser det som vigtige og nødvendige aktiviteter, der kan medvirke til et godt og værdigt ældreliv.

Punkt 1: Vedligeholdende træning / aktiviteter på plejecentre er livsnødvendig for at vedligeholde borgernes funktionsevne længst muligt. Derved kan plejetyngden mindskes.

Punkt 2: Wellnes til døende. Ældrerådet accepterer, såfremt "Kræftpakke 4" er varig. Ellers er det bekymrende.

Punkt 3: Aktiviteter der stimulerer, bevarer og vedligeholder den enkeltes ressourcer samt medvirker til opretholdelse af interesser, på plejecentre: Ældrerådet anerkender forslaget.

Punkt 4: Tandpleje og mundhygiejne. Ældrerådet anerkender forslaget.

Punkt 5: Øget bemanning i spidsbelastninger: Ældrerådet anerkender forslaget.

Punkt 6: Pædagogiske måltider. Ældrerådet anerkender forslaget.

Punkt 7, 8, 9 og 10: Ældrerådet anerkender forslaget.

Ældrerådet afgiver følgende høringssvar ift. anvendelse af midlerne fra værdighedspuljen i 2020:

Ældrerådet anbefaler forslag 1 af hensyn til fagligheden og kontinuiteten for beboernes værdighed og liv, samt vedligeholdelse af deres funktionsevne. Ligeså giver det mulighed for en anden type oplevelser og udfordringer.

Ældrerådet opfordrer på det kraftigste til, at klippekort på plejecentre genindføres på de kommunale plejecentre fra 2020.

Ældrerådet afgiver følgende høringssvar ift. forslag om, hvordan besparelsen på værdighedsområdet findes i 2019:

Ældrerådet ser sig nødsaget til at tage forslaget til efterretning, men er bekymrede for konsekvensen, som besparelsen kan give anledning til.

Behandlingsforløb

Ældrerådet 26. oktober 2018

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

På tværs-direktøren indstiller, at

- Ældrerådet afgiver høringssvar til forslag til anvendelse af midlerne fra værdighedspuljen i 2019 og 2020
- Ældrerådet afgiver høringssvar til forslag om, hvordan besparelsen på værdighedsområdet findes i 2019.

Sagsfremstilling

I forbindelse med aftalen om finanslov 2016 var aftaleparterne enige om at styrke kommunernes arbejde med en værdig ældrepleje, gennem en markant tilførsel af midler til ældreområdet. Ud over at kommunerne skulle formulere en værdighedspolitik, er der afsat 1 mia. kr. årligt fra 2016 og frem til at understøtte udbredelsen om implementeringen af en værdighedspolitik i kommunerne. Midlerne ligger ud over kommunernes budgetter for 2016. Midlerne forudsættes anvendt til at understøtte arbejdet i ældreplejen i forhold til livskvalitet, selvbestemmelse, kvalitet, sammenhæng og tværfaglighed, mad og ernæring og en værdig død. Fra 2019 skal værdighedspolitikken desuden sætte fokus på pårørende (se sagsfremstilling vedr. værdighedspolitikken 2019-2022).

Ikast-Brande Kommunes andel af værdighedspuljen var i 2018 7.536.000 mio. kr. I 2019 er beløbet tilsvarende.

På Sundheds- og Omsorgsudvalgets møde den 9. juni 2016 blev anvendelsen af midlerne fra værdighedspuljen besluttet. Fordelingen var det fælles resultat af et temamøde i februar 2016, hvor Sundheds- og Omsorgsudvalget, Ældrerådet, MED-Ældre og aftaleholderne på ældreområdet deltog. Sundheds- og Omsorgsudvalgets besluttede på møder den 3. november 2016 og den 6. november 2017, at midlerne i 2017 og 2018 skulle anvendes tilsvarende 2016 (anvendelse af midlerne i 2018 er vedlagt som bilag).

Anvendelse af værdighedsmidlerne i 2019

I 2019 indstiller administrationen på ældreområdet følgende anvendelse af midlerne på baggrund af budgetforliget for 2019.

Nr.	Indsats/emne	Fordeling af midler fra værdighedspuljen
1	Vedligeholdende træning/aktiviteter. På plejecentre	2.090.000 kr. (Samme beløb som foregående år)
2	Wellness til døende - massage, musik m.m.	0 kr (Indsatsen dækkes via Kræftpakke 4)
3	Aktiviteter der stimulerer, bevarer og vedligeholder den enkeltes ressourcer samt medvirker til opretholdelse af interesser På plejecentre	2.025.000 kr. (Klippekort på plejecentre overgår til bloktilskud i 2019. Dette beløb foreslås som en del af besparelsen i 2019, dvs. at de indgår i besparelsen på 3.678.000 kr. på værdighedsområdet. Der søges derfor om et højere beløb til "Aktiviteter der stimulerer, bevarer og vedligeholder den enkeltes ressourcer samt medvirker til opretholdelse af interesser -På plejecentre". Således at de aktiviteter, der tidligere indgik i klippekort på plejecentrene i 2019 indgår i denne indsats. Derudover øges beløbet med evt. overskydende midler fra 2018)

4	Tandpleje - god mundhygiejne	255.000 kr. (Samme beløb som foregående år)
5	Øget bemanning i spidsbelastning (særligt omkring måltider). På plejecentre	2.115.000 kr. (Samme beløb som foregående år)
6	Pædagogiske måltider. På plejecentre	0 kr. (Indsatsen forsøges rummet i køkkenets budget)
7	Fysisk træning for borgere med demens	0 kr. (Indsatsen sammenlægges med indsatserne under 9b.)
8	Øgede muligheder for transport (til demente)	0 kr. (Der har været lille efterspørgsel på indsatsen og kun været udgifter på 10.000 kr.)
9	Træning for borgere i eget hjem og på midlertidigt ophold - a) Holdforløb efter indlæggelse - b) Vedligeholdende træning til risikogrupper f.eks. borgere med demens sygdomme - c) Ekstra fysioterapeut på rehabiliteringscentret - d) Ekstra fysioterapeut - Træning før Hjælp (TFH)	a) 0 kr. (Indsatsen lægges sammen med indsats 3 "Aktiviteter der stimulerer, bevarer og vedligeholder den enkeltes ressourcer samt medvirker til opretholdelse af interesser -På plejecentre") b) 300.000 kr. c) 373.000 kr. d) 378.000 kr.
10	Teknologi til at styrke selvbestemmelse og til at holde sit aktivitetsniveau Ialt	0 kr. (Skal fremover rummes i almindelig drift) 7.536.000 kr.

2019 er det sidste år, hvor tildeling af værdighedsmidler foregår via en pulje. Fra 2020 overgår midlerne til bloktilskud.

Anvendelse af værdighedsmidlerne i 2020

I budgetforliget for 2019-2022 er der indsat følgende note(4): " Da værdighedspuljen stadig kan søges i 2019 er besparelsen på området alene beregnet til 3,678 mio. kr. Beløbet findes som rammebesparelse i 2019 på det samlede ældreområde - og konkret via værdighedsmidlerne i årene herefter (5.037.000 kr.) Besparelserne skal konsekvensbeskrives og godkendes af udvalget forud for implementeringen."

På baggrund af besparelsen vil de resterende midler fra værdighedspuljen være 2.499.000 kr. fra 2020.

Administrationen foreslår, at klippekortene på de kommunale plejecentre genindføres fra 2020 med et beløb på 2.780.000 kr., samt at de resterende midler fra værdighedspuljen anvendes som i et af de 2 forslag, der fremgår af nedenstående skema.

Nr.	Indsats/emne	Fordeling af midler fra værdighedspuljen forslag 1	Fordeling af midler fra værdighedspuljen forslag 2
1	Vedligeholdende træning/aktiviteter. På plejecentre	1.822.000 kr. (Anvendes til ergoterapeuter på plejecentrene)	0 kr.
2	Wellness til døende - massage , musik m.m.	0 kr. (Indsatsen dækkes via Kræftpakke 4)	0 kr (Indsatsen dækkes via Kræftpakke 4)
3	Aktiviteter der stimulerer, bevarer og vedligeholder den enkeltes ressourcer samt medvirker til opretholdelse af interesser På plejecentre	0 kr. (Indsatsen erstattes af genindført klippekort)	0 kr. (Indsatsen erstattes af genindført klippekort)
4	Tandpleje - god mundhygiejne	0 kr.	0 kr.
5	Øget bemanning i spidsbelastning (særligt omkring måltider). På plejecentre	0 kr.	1.822.000 kr. (anvendes til måltidsværter og ekstra hjælp omkring aftensmåltiderne på plejecentrene)
6	Pædagogiske måltider. På plejecentre	0 kr. (Indsatsen forsøges rummet i køkkenets budget)	0 kr. (Indsatsen forsøges rummet i køkkenets budget)
7	Fysisk træning for borgere med demens	0 kr. (Indsatsen sammenlægges med indsatserne under 9b.)	0 kr. (Indsatsen sammenlægges med indsatserne under 9b.)
8	Øgede muligheder for transport (til demente)	0 kr. (Der har været lille efterspørgsel på indsatsen og kun været udgifter på 10.000 kr.)	0 kr. (Der har været lille efterspørgsel på indsatsen og kun været udgifter på 10.000 kr.)

9	Træning for borgere i eget hjem og på midlertidigt ophold	a) 0 kr. (Indsatsen lægges sammen med indsats 3 "Aktiviteter der stimulerer, bevarer og vedligeholder den enkeltes ressourcer samt medvirker til opretholdelse af interesser -På plejecentre")	a) 0 kr. b) 300.000 kr.
	- a) Holdforløb efter indlæggelse		c) 0 kr.
	- b) Vedligeholdend træning til risikogrupper f.eks. borgere med demens sygdomme		d) 378.000 kr.
	- c) Ekstra fysioterapeut på rehabiliteringscentret	c) 0 kr.	
	- d) Ekstra fysioterapeut - Træning før Hjælp (TFH)	d) 378.000 kr.	
10	Teknologi til at styrke selvbestemmelse og til at holde sit aktivitetsniveau	0 kr. (Skal fremover rummes i almindelig drift)	0 kr. (Skal fremover rummes i almindelig drift)
	Ialt	2.500.000 kr.	2.500.000 kr.

Administrationen anbefaler, at der udvælges en af modellerne, således at beløbene under de enkelte indsatser ikke mindskes yderligere, da det vil udvande indsatserne. Det er desuden afgørende, at der allerede nu tages stilling til anvendelse af midlerne i 2020, grundet de medarbejdere, som vil blive berørt af ændringerne.

Konsekvensbeskrivelse af besparelsen på værdighedsområdet 2019

Som beskrevet i budgetforliget, skal besparelserne i 2019 konsekvensbeskrives og godkendes af udvalget forud for implementeringen.

Administrationen foreslår, at

- "Klippekort på plejecentre" i 2019 indgår i besparelsen på 3.678.000 kr. på værdighedsområdet med et beløb på 2.780.000 kr, og at
- den resterende besparelse i 2019 på 898.000 kr finansieres via overførsler

Administrationen foreslår, at klippekortene på de kommunale plejecentre genindføres fra 2020 med et beløb på 2.780.000 kr.

Sundheds- og Omsorgsudvalget behandler sagen på deres møde d. 1. november 2018, hvorfor høringsvar skal foreligge der.

Budgetmæssige konsekvenser

Se sagsbeskrivelse.

Bilag

Oversigt - Brug af Værdighedsmidlerne i 2018

Punkt 10: Orientering til Ældrerådet

27.69.40-G01-1-18

Formanden

Sundheds- og Omsorgsudvalgets kommende møde

Drøftelse af punkter fra den åbne dagsorden.

I forbindelse med sag om "Projekt Gentænkt Aldring" undrer Ældrerådet sig over, at:

- skulle læse om punktet på Sundheds- og Omsorgsudvalgets dagsorden
- de ikke indgår i "Projekt Gentænkt Aldring"
- de heller ikke har haft sagen til høring.

Aktivitetsliste - kommende sager

Aktivitetsliste vedlægges som bilag.

Kursusaktiviteter

Drøftelse af fremadrettede aftaler omkring deltagelse i kurser.

Julefrokost for Ældrerådet

Ældrerådet afholder sidste møde i 2018 den 30. november. Mødet afsluttes med julefrokost.

Ældrekonference

Der afholdes ældrekonference i Vingsted centret d. 15. november: Udfordring i det nære og sammenhængende sundhedsvæsen.

Indtil videre er der 6 medlemmer fra Ældrerådet, der deltager.

Dialog møde med bestyrelsesmedlemmer for frivillige organisationer/ foreninger indenfor ældreområdet

Drøftet på mødet i Ældrerådet d. 21. september 2018.

Der sendes invitation til 53 foreningsformænd.

Mødet holdes 27. november 2018 på Nørre Snede skole kl 14 - 16.

Peter Thybo kommer og fortæller ud fra emnet: "Hopla - Alder er ikke nødvendigvis nogen dom."

Emnet er: Så lidt skal der til, for at holde sig nogenlunde frisk i Seniorlivet.

Ældrerådet er vært ved en kop kaffe til de fremmødte.

Øvrige udvalgsmedlemmer

Kurset i Brædstrup, "Demensvenlighed, en værdig død og kvalitetsstandarder" var meget interessant, lærerigt og givende.

Repræsentant har deltaget i indvielse af gangsti i Klovvborg

Lydavisen er nu tilbage i drift hver uge.

Direktør

Bilag

Ældrerådets aktivitetsliste 2018 - mødet 26.10.18

Punkt 11: Udmelding til pressen

27.69.40-G01-1-18

Beslutning

Der udarbejdes høringssvar om følgende emner:

Høringssvar ift ansøgning om værdighedsmidlerne

Dialogmøde med de frivillige organisationer

Behandlingsforløb

Ældrerådet 26. oktober 2018

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Formanden indstiller, at

- punktet drøftes.

Sagsfremstilling

Pressemeddelelsen der blev udsendt efter mødet den 21. september 2018, er vedhæftet som bilag.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Pressemeddelelse 21-09-18